Skolinspektionen

Beslut

2014-10-03

Dnr 43-2013:4711

Ekerö kommun

Rektorn vid Ekebyhovskolan

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Ekebyhovskolan i Ekerö kommun

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besöksadress: Sveavägen 159
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Ekebyhovskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ekerö kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ekebyhovskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 3 september 2014 och den 5 september 2014.

Fakta om skolenheten

Ekebyhovsskolan är centralt belägen i Ekerö kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 57 elever i förskoleklass, 462 elever i grundskolans årskurser 1-9 och 20 elever i grundsärskolan, varav 4 elever med inriktning träningsskola. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har tre biträdande rektorer. Fritidshemmet på skolan bedöms i ett separat beslut avseende hela kommunens ansvarstagande för den verksamheten.

Kunskapsresultat

Årskurs 3
Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2012/13 nådde mellan 92 och 100 procent av eleverna kravnivån på delproven i matematik. Det är ett högre resultat jämfört med genomsnittet i riket som ligger mellan 78 och 95 procent. I ämnet svenska nådde mellan 94 och 100 procent av eleverna kravnivån på delproven, vilket är högre än genomsnittet för riket (mellan 88 och 97 procent). Enligt skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för vårterminen 2013 nådde 90 procent av eleverna kunskapskraven i matematik och 87 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska. I de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena var motsvarande siffra 94 respektive 100 procent.

Årskurs 6
Skolverkets nationella statistik (SIRIS) visar att andelen elever som nått lägst betyget E i årskurs 6 år 2013 var 100 procent i samtliga ämnen, vilket är högre än genomsnittet i riket.

Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne var högst i ämnena biologi (16,0 jämfört med rikets 13,1), fysik (15,8 jämfört med rikets 12,9), kemi (15,9 jämfört med rikets 12,9) och engelska (15,1 jämfört med rikets 14,0). Den genomsnittliga betygspoängen var som lägst i ämnena geografi (12,5, jämfört med rikets 12,9) samt bild och hem- och konsumentkunskap (12,7 jämfört med rikets 13,4 respektive 12,9). I de flesta ämnena var betygspoängen för skolans elever högre än genomsnittet i riket. Endast i ämnena bild, hem- och konsumentkun-

skap, idrott och hälsa, matematik, musik och geografi var betygspoängen lägre än genomsnittet i riket.

Skolinspektionen har även tagit del av skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för vårterminen 2013 i årskurs 6. I årskurs 6 nådde mellan 87 och 100 procent av eleverna kunskapskraven för lägst betyget E beroende på ämne. Lägst måluppfyllelse var det i ämnena matematik (87 procent) och engelska (95 procent). I övriga ämnen var måluppfyllelsen 100 procent.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) var det genomsnittliga meritvärdet 224,5 poäng läsåret 2012/13. Det är en ökning från läsåret 2011/12 då skolans genomsnittliga meritvärde var 219,3. Det genomsnittliga meritvärdet har under de senaste fem åren varierat mellan 205,5 som lägst (år 2011) och 224,5 poäng som högst (år 2013). De senaste fem åren har det funnits skillnader mellan flickors och pojkars meritvärden. Lägst var skillnaden år 2010 med 12,5 poäng och störst år 2013 då skillnaden var 57,1 poäng.

Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen vårterminen 2013 var 87 procent vilket är högre än genomsnittet för riket som var 77 procent. Andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen har varierat de senaste fem åren mellan 72,7 procent (år 2009) och 87 procent (år 2013).

Vårterminen 2013 var 89 procent av eleverna behöriga både till gymnasieskolans yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Skolans egen statistik visar att meritvärdet höjts ytterligare vårterminen 2014.

Grundsärskola

Det saknas nationell statistik över måluppfyllelsen för eleverna i grundsärskolan då antalet elever är för lågt. Av skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för vårterminen 2013 framgår att 100 procent av eleverna i årskurserna 3, 6 och 9 nådde de nationella kunskapskraven i respektive ämne vid läsårets slut.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att rektorn bedriver ett aktivt pedagogiskt ledarskap och att rektorn tillsammans med biträdande rektorer och personalen verkar för att verksamheten på Ekebyhovsskolan ska utvecklas. Personalen samverkar kring barnens utveckling i förskoleklass och skola samt har ett fungerande samarbete med fritidshemmet. Skolan har i stor utsträckning engagerade lärare och pedagoger som har ett positivt förhållningssätt till eleverna. Vid besöket uppfattade Skolinspektionen också klimatet på skolan som lugnt och trivsamt, vilket bekräftades av de elever och lärare som Skolinspektionen samtalade med under sitt besök på skolan. Skolinspektionen bedömer dock att det finns några områden som skolan behöver utveckla för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten och ge alla elever förutsättningar att nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolan har ett till stor del väl fungerande arbete för att stötta elever i behov av särskilt stöd men skolan brister i att se till att de nyanlända eleverna ges det stöd de behöver i form av studiehandledning på modersmålet. Rektorn behöver också fatta beslut för samtliga elever som undervisas i särskild undervisningsgrupp på skolan.

Vidare framgår av intervjuer med skolledning, lärare och elever att skolan saknar en tydlig och för lärarna känd planering för hur lärarna i undervisningen ska vägleda framförallt de yngre eleverna inför deras fortsatta utbildning och yrkesval.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ekerö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 5 januari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Ekerö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till alla elever som har behov av det.
- Se till att rektorn fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp enligt författningarnas krav.

Motivering

Studiehandledning på modersmålet

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Tillsynen visar att inte alla elever som behöver det får studiehandledning på sitt modersmål. Det finns några elever på skolan (i både grundskolan och grundsärskolan) som har ett behov av studiehandledning på modersmålet men som inte får det behovet tillgodosett. I intervjuer med rektorn och skolans lärare uppges orsaken vara att studiehandledning på vissa språk, exempelvis lingala och arabiska, inte funnits att tillgå i tillräcklig omfattning i kommunen. I intervju med skolans rektor och lärare, samt i skolans utredning av en nyanländ elevs stödbehov, framkommer att bristen på tillgång till studiehandledning i vissa språk samt kommunens organisation kring mottagandet av nyanlända elever, i vissa fall har lett till att skolan inte lyckats med att säkerställa de nyanlända elevernas stödbehov och ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut för placering i särskild undervisningsgrupp

Enligt skollagen får ett beslut om åtgärdsprogram innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp om det finns särskilda skäl. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Av tillsynen framgår att rektorn inte fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp i enlighet med författningarnas krav. På skolan finns det en så kallad autismgrupp för elever med diagnosen autism. Läsåret 2014/15 går nio elever i gruppen. Autismgruppen är en kommunövergripande grupp och hur och var beslut ska fattas om placering för elever i denna grupp har varit föremål för diskussioner i kommunen. Från och med detta läsår kommer elever som efter utredningar på sin hemskola visar sig ha behov av placering i Ekebyhovsskolans så kallade autismgrupp att söka till Ekebyhovskolan. Rektorn på Ekebyhovskolan kommer därefter utifrån den dokumentation och de utredningar eleven har med sig fatta det formella beslutet om placering i den särskilda undervisningsgruppen. Skolinspektionen vill dock i detta sammanhang framhålla att placering i särskild undervisningsgrupp är en stödåtgärd och att särskilt stöd inte får vara beroende av ett ansökningsförfarande. Det finns dock elever som undervisas i gruppen utan att beslut om placeringen är fattade för dem. Eleverna har åtgärdsprogram utarbetade och uppföljningar av åtgärdsprogrammen görs. Åtgärdsprogrammen för dessa elever saknar besvärshänvisning. Skolinspektionen vill här framhålla vikten av att eleven och vårdnadshavarna får information om hur ett sådant beslut kan överklagas.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med att ge elever studiehandledning på modersmålet och med att fatta beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ekerö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 11 § skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Ekerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att föreskrifterna för betygskatalog följs.

Motivering

I skollagen anges att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. I skolförordningen anges att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. I Skolverkets föreskrifter för betygskatalog (SKOLFS 2011:123) anges att den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionen har granskat Ekebyhovsskolans betygskatalog och konstaterar att betygen för elever i grundsärskolan inte är signerade av läraren.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ekerö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning
3 kap. 14 § skollagen, 6 kap. 10 § skolförordningen, Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) 7 §

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning
Ekerö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna i grundskolan har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering
Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser. Av Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) framgår att eleven under sin skoltid behöver utveckla kunskaper både om sig själv och om olika valalternativ. Eleven behöver också utveckla förmågan att väga samman personliga faktorer med valalternativen för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Förutom det behöver eleven ges möjlighet att utveckla färdigheter i att genomföra sina beslut.

Av tillsynen framgår att det inte finns någon skolövergripande strategi för hur eleverna ska ges studie- och yrkesvägledning i grundskolan, i synnerhet när det gäller de lägre årskurserna. Den studie- och yrkesvägledare som intervjuades uppgav att hennes uppdrag i första hand omfattar elever i årskurs 8 och 9.

Detta bekräftades av de lärare som intervjuades. Enligt lärarna i förskoleklass och årskurs 1-6 har de inte fått någon handledning om hur de ska arbeta med studie- och yrkesvägledning. Lärarna uppger vidare att de inte heller känner till att det finns en handlingsplan för det arbetet på skolan. Rektorn uppger dock i kommentar till det protokoll som fördes vid skolbesöket att skolan har en lokal plan för studie- och yrkesvägledning som gäller för elever i årskurs 5-9. Denna plan är dock, utifrån intervjuer med lärarna, inte känd för dem.

Enligt rektorn är det lärarnas uppgift att ta upp frågor som berör studie- och yrkesvägledning i undervisningen med eleverna. I intervjuer med lärarna framkommer att vissa av dem har bjudit in föräldrar för att prata om sina yrken inom ramen för undervisningen i de samhällsorienterade- och de naturorienterande ämnena. I årskurs 5 har eleverna fått besök av språklärarna som berättat om de olika språken inför språkvalet i årskurs 6. De intervjuade eleverna kan dock inte ge något exempel på när de har pratat om olika yrken. Rektorn bekräftar att det hittills inte förekommit så mycket riktat arbete med studie- och yrkesvägledning för eleverna i de lägre årskurserna.

I intervju med skolans vikarierande studie- och yrkesvägledare uppges att hon endast har i uppdrag att arbeta mot eleverna i årkurs 8-9.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolans arbete med att ge elever i skolans årskurs 1-7 tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Ekerö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen samt Lgr 11 2.6 Skolan och omvärlden i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37)

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts samt vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts ska även tas in i planen.

Tillsynen visar att Ekebyhovsskolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2013/14, vid tiden för Skolinspektionens tillsyn, saknade visst centralt innehåll. Av planen framgick bland annat vilka åtgärder som ska vidtas vid kränkningar och hur dessa ska följas upp, liksom vilka åtgärder som planeras för kommande läsår. Dock saknades en redogörelse för vilka åtgärder som genomförts under året. Skolans rektor har lämnat in skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2014/15 i vilken denna redogörelse är införd.

Mot bakgrund av att tillsynen visar att arbetet med trygghet och studiero i övrigt fungerar väl och att skolan vidtagit rättelse vad gäller planen mot kränkande behandling för innevarande läsår avstår Skolinspektionen från ingripande

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Ana-Maria Koci Spång
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under en eller flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.